Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalck, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergera, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 119. Braşov, Vinerĭ, 31 Maiŭ (12 Iunie) 1896.

Goluchowski şi cestiunea Orientului.

La alt loc al numĕrului nostru de aḑi dăm în reasumat espunerile ministrului Goluchowski asupra politicei esterne a monarchiei, espunerĭ făcute în comisiunea delegaţiunei austriace pentru budget.

De rêndul acesta ministrul comun de esterne s'a pronunţat fără de nicĭ o reservă, dând sémă despre situaţiunea politică, în care se află Europa, şi indigitând rolul monarchiei austro-ungare în concertul statelor semiglobului european.

Abstrăgênd dela caracterul deschis şi nereservat, care se ţese ca un fir roşu în acest discurs important, mai ales două enunciaţiunĭ, carĭ tind a caracterisa situaţia în care se află cestiunea Orientului, sunt de natură a produce óre-care sensaţiă în lumea politică şi diplomatică.

Vorbind despre Turcia şi despre situaţiunea îngrijitóre a Sultanului, Goluchowski ḑise, că décă Turcia nu va fi capabilă a împiedeca măcelărirea creştinilor, atât în Europa, cât şi în Asia, atuncĭ nicĭ cei mai bunĭ amicĭ nu vor puté s'o reţină dela o *sigură cădere*.

Nu mai încape îndoélă, că acéstă enunciaţiune este un fel de prorocire a disolvării şi împărţirei imperiului otoman, şi că ea va avé un efect fórte deprimător în Stambul, de unde liniştea şi siguranţa au dispărut aprópe cu desĕvêrşire în timpul din urmă.

In legătură cu acésta, Goluchowski a ţinut sĕ dea o classică mărturiă Greciei în cestiunea turburărilor de pe insula Creta. El ḑise, că guvernul grecesc s'a purtat fórte corect în acéstă cestiune, şi că mare parte a raporturilor putrede de pe insulă sunt a se pune pe rĕvaşul greşelilor actualului guvern turcesc.

De sigur că cetind acéstă enunciaţiune, Sultanul va trebui sĕ rĕmână fórte trist impresionat, vĕḑênd, cum tóte neorânduelile şi masacrările din Orient se aruncă asupra stăpânirei sale, ce pare a fi incapabilă de-a sta faţă cu atâtea marĭ şi ardĕtóre cestiunĭ, ce agită imperiul sĕu şi-l ameninţă c'o tristă şi ruşinósă cădere.

Apoi cele ce le-a enunciat Goluchowski în numele Austro-Ungariei, de sigur, că nu vor fi desaprobate din partea Germaniei şi Italiei, state, carĭ formézĕ aşa numita ligă de pace din centrul Europei.

A doua enunciaţiune importantă este aceea, care privesce Serbia. Icóna, ce-o face Goluchowski asupra stărilor din micul regat al Serbiei, este cât se póte de posomorîtă. Aicĭ, ḑise ministrul, stările interne sunt atât de sguduite în urma luptelor de partide, şi situaţia ţĕrii este atât de nesigură, încât amicii ei numai cu regrete pot privi la evenimentele din urmă.

Orĭ-cine va înţelege, că în cuvintele acestea se esprimă mai mult sĕu mai puţin nemulţumirile şi nedumeririle Ungurilor faţă de Serbia, care, cum scim, din incidentul mileniului a luat o posiţiă fórte hotărîtă în contra grandomaniei maghiare.

Acésta s'a arătat şi în discursul tînĕrului ceh Dr. Kramar, care, luând cuvêntul după Goluchowski, ḑise între altele, că raporturile politice sdruncinate ale monarchiei austro-ungare faţă cu Serbia sunt efluxul purtării Maghiarilor, carĭ persecută pe Sêrbii şi Românii din monarchiă şi prin politica lor agrară au adus monarchia în conflict cu statele din Balcanĭ şi în deosebĭ cu Serbia.

De-altmintrelea enunciaţiunea din urmă a lui Goluchowski faţă cu Serbia, a făcut, se'nţelege, o impresiune fórte bună la Budapesta, şi foile unguresci îl laudă şi prémăresc, ca pe unul, care scie sĕ apere „vaḑa şi autoritatea monarchiei" mai bine şi mai cu succes decât antecesorul sĕu.

Nu se póte sci, décă diplomaţia europénă va subscrie până la unul cuvintele ministrului comun de esterne austro-ungar, şi décă în calculele ei ele vor forma întru tóte puncte de mânecare stabile, concrete şi decisive.

Evident, că mai ales în cestiunea Orientului, rolul Austro-Ungariei, indicat cu atâta francheţă de Goluchowski, este şi rĕmâne un rol hotărîtor în desfăşurarea viitórelor evenimente din Balcanĭ.

Din acest punct de vedere enunciaţiunile lui au de astă-dată o deosebită importanţă.

Meetingul monstru din Prater.

Abia a mai vĕḑut Viena un meeting atât de imposant, ca cel de alaltăerĭ, ţinut în localităţile lui Swoboda din Prater. Se adunaseră aprópe 6000 de persóne pentru de-a asista la discuţiunile asupra *stărilor din Ungaria*. Intre alţii au luat parte la meeting vice-primarul Vienei, Dr. *Lueger*, deputaţii *Steiner*, *Scheicher* şi Dr. *Pattai*, numeroşĭ membrii din consiliul comunal, representanţii diferitelor cluburĭ şi ai studenţilor aricĭ.

Preşedintele reuniunei creştine-sociale deschise adunarea, salutând óspeţii şi făcênd cunoscut, că au sosit peste 60 telegrame de felicitare din tóte părţile Austro-Ungariei, precum şi din strĕinătate. Depeşele s'au cetit între strigăte însufleţite şi aplause.

Preşedintele dete apoi cuvêntul d-lui *August Schreiber*, redactorul ḑiarului „*Deutsches Volksblatt*", care ţinu o vorbire de cuprinsul următor:

Prin aceea, că se discută asupra situaţiunei popórelor nemaghiare din Ungaria şi Transilvania, nimenĭ nu voiesce sĕ se amestece în afacerile interne ale Ungariei; aşa d. e. noi nicĭ-odată nu ne vom interesa, că consiliul comunal din Budapesta pe cine alege ca primar (Aplause). Este însĕ cu totul altceva, când e vorba despre cestiunea naţionalităţilor din Ungaria. Acésta a încetat de mult a fi numai o cestiune specifică ungară, şi ea trebue judecată din punctul de vedere al intereselor monarchiei întregĭ, ba chiar din al dreptului general al popórelor. Raportul dintre Jidano-maghiarĭ şi Nemaghiarĭ a ajuns la un punct, unde nu mai póte fi vorba de egala îndreptăţire, ci de *esistenţa sĕu neesistenţa* acestor naţiunĭ (Aplause). Cârmacii de astăḑĭ ai Ungariei trăesc în ideia, că din statul naţionalităţilor trebue sĕ se facă un stat naţional unitar maghiar. Ţinta acésta o au ei necontenit înaintea ochilor.

Când se rĕsculaseră la 1848 Maghiarii, atuncĭ *Românii*, urmând apelului dinastiei, au luat în mâni armele şi au dat dovedĭ eclatante de fidelitate şi alipire cătră casa domnitóre, în luptele contra rebelilor maghiarĭ. Deja atuncĭ recunoscură popórele nemaghiare, ce sórte le aşteptă într'un stat de sub hegemonia maghiară, şi de aceea se ivi gândul de-a crea o monarchiă pe basă federalistă. Politica nefericită a bărbaţilor de stat austriacĭ făcu însĕ, ca imperiul sĕ fiă împărţit în două state, şi astfel Nemaghiarii fură daţĭ cu totul în mâna Jidano-maghiarilor setoşĭ de domniă (Aplause). Uniunea Ungariei cu Ardealul s'a făcut în mod de tot ileal şi contra voinţei poporului, şi ea deveni mai târdiu basa *asuprirei Românilor*. In urma solidarităţii întregei presse jidovescĭ din monarchiă şi din strĕinătate, opiniunea publică numai târdiu a ajuns la cunoscinţa domniei volnice din Ungaria, care se ascunde sub masca „libertăţii şi a egalei îndreptăţirĭ".

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Schiţe generale

din cultura şi educaţiunea Romanilor.

(Urmare.)

Că ce influinţă au avut matrónele romane asupra fiilor sĕi, destul de evident apare din casul lui Coriolan, care preterat prin centurii dela oficiul de consul, atât de tare s'a revoltat, încât numai decât făcu propunerea, ca plebeii sĕ nu participe la împărţirea bucatelor din depositele statului, până nu se va nimici oficiul representanţilor plebei, adecă oficiul tribunilor. Auḑênd acésta plebeii, sĕ jurară în numele lor şi al pruncilor lor, că vor apăra pe tribunĭ, şi în o adunare pronunţară sentinţa esiliului asupra lui Coriolan. Acesta unindu-se cu Volscii, în simţul sĕu de rĕsbunare îşĭ propuse dĕrîmarea Romei, şi când a refusat orĭ-ce rugăminte de a nu atinge murii Romei, în momentul suprem ca un ânger apĕrător apărură înaintea lui mama şi soţia sa cu copiiĭ sĕi (Volumnia şi Veturia), rugând de pace. Coriolan privindu-le, i-se potoli numai decât furia rĕsbunării şi esclamă: „Mamă, ai salvat Roma, der pe fiiul tĕu l'ai perdut!"

In adevĕr, mare a fost influinţa mamelor romane în viaţa familiară, ceea-ce ca un nou fenomen apare în istoria desvoltării omenescĭ. Mama spartană încă inspira tinĕra inimă a copilului sĕu spre fapte eroice, idei virtuóse, bărbăţie şi mórte gloriósă; însĕ la Spartanĭ îndeşert vom căuta după acele urme neşterse de inspiraţiune şi influenţă de mamă asupra copiilor, care influenţă scia sĕ însufleţéscă tinerimea până la acel grad al bravurei, eroismului şi abnegaţiunei de sine, de unde privind, ne vom mira şi vom sta uimiţĭ, cu câtă resoluţiune căutau tinerii romanĭ în faţa morţii pe câmpul de onóre şi de glorie ostăşéscă, pe câmpul de resbel.

Acéstă influenţă numai în mama romană o aflăm, ca una ce nu crescea numai bărbat din fiiul sĕu, ci şi cetăţén onorabil tot odată; şi care décă-şĭ instrua pruncul în „dulce et decorum est pro patria mori", apoi 'i mai da instrucţiunea necesară nu numai de a muri, ci de a sci şi trăi pentru patriă.

*

Der sĕ privim mai de aprópe educaţiunea copiilor la Romanĭ. Prima educaţiune o primiau ei dela părinţii lor, carĭ nu numai, că aveau drept, ci erau şi obligaţĭ spre acésta. Una dintre cele mai sacre datorinţe ale mamei romane era conducerea casei şi crescerea fiilor, carĭ nu sugeau laptele străin de nutrice (dcică), ce la Romanĭ era lucru dejositor, ci sugeau laptele mamei lor. Chiar şi jocurile copilărescĭ le conducea şi îndrepta mama, care în acest oficiu sublim apare ca o fiinţă inspirată de cea mai sântă seriositate. De multe-orĭ conducerea membrilor mai tinerĭ ai familiei era încredinţată unei consângene bătrâne, ca una, ce are autoritate mai mare şi praxă mai abundantă în crescerea copiilor. Mama juca rol de educătóre naturală şi cea mai potrivită spre acest scop, éră tatăl ca instructor natural aproba acésta cu tótă încrederea şi iubirea.

Familia a fost focularul dreptăţii, abnegaţiunei, pudiciţiei, castităţii, simplităţii, modestiei, eroismului, cumpĕtului şi altor frumóse virtuţĭ, carĭ tóte la olaltă sĕ esprimau prin „virtus romana". Deşi tatăl (capul familiei) avea absolută putere asupra familiei, şi cu tótă rigorositatea acésta, totuşĭ în general tractarea disciplinei familiarĭ era dréptă, blândă şi moderată. Acésta apriat se vede din viaţa casnică a lui Cato. Acest Cato, care concentra în sine tóte virtuţile şi scăderile unui cetăţén roman, a enunţat, că acel bărbat, care-şĭ maltratéză femeia séu copiiĭ, a vătĕmat sanctuarul cel mai demn de veneraţiune, şi el mai voesce a fi bărbat bun, decât senator bun. La nascerea fiiului sĕu a manifestat cel mai viu interes faţă de raportul dintre tată şi fiu.

El nu a permis helotului séu Chilo, care altcum era gramatist fórte bun, sĕ instrueze pe fiiul sĕu în scriere şi cetire, ci acest lucru fără de nicĭ o şovăire séu obosélă el însu-şĭ l'a împlinit. El enara şi esplica fiiului sĕu legile şi moravurile poporului roman, el îl instrua în faptele eroice strămoşescĭ, în manuarea armelor, în călărit, înotat, gimnastică, în suportarea cu paciinţă a frigului şi căldurei. Cato, care în presenţa fiiului sĕu atât era de precaut în vorbire, ca şi cum ar fi conversat cu fecióreie vestale, — nicĭ când nu s'a scăldat la un loc cu acela; şi procedura lui Cato — ḑice Plutarch — a fost generală.

Unul dintre obiectele cele mai însemnate ale educaţiunei şi instrucţiunei a fost studiul faptelor celor mai celebre din is-

Tóte 10 milióne de Nemaghiarĭ, carĭ stau în faţa a 6 milione de amestecăturĭ jidano-maghiare, sunt proscrişĭ din partea acestora, şi întreg aparatul statului se pune în mişcare, pentru de a-le *despoia* în modul cel mai brutal de naţionalitatea lor. Dintre tóte popórele asuprite, mai întâiŭ s'au sculat Românii, şi s'au hotărît, ca sĕ nu-şĭ mai lase călcate în picióre drepturile, au mers la 1892 la împĕratul, ca sĕ se plângă, au atras atenţiunea generală asupra stărilor din Ungaria şi s'au pus în fruntea mişcărei naţionalităţilor.

Vorbitorul desfăşură apoi pe larg pretensiunile Românilor, sistemul de maghiarisare al guvernului ungar, persecuţiunea pressei naţionaliste; vorbesce apoi despre Saşĭ, despre reformele bisericescĭ-politice, şi accentuând, că în tot casul mileniul trebue combătut, propune, ca adunarea sĕ ia următórea resoluţiune:

„Adunarea de astădĭ, 9 Iunie, a creştinilor socialĭ, ţinută în sala lui Swoboda din Viena, îşĭ ţine de datorinţă a lua posiţiă contra aşa numitului mileniu, şi a provoca pe toţĭ aderenţii ei, sĕ nu participe la sĕrbările milenare. Tot-odată adunarea felicită pe naţiunile nemaghiare ale Ungariei şi Transilvaniei pentru lupta lor energică de apărare, pe care o pórtă contra asuprireii jidano-maghiare, în interesul esistenţei lor şi în interesul întregei monarchii; şi le provócă sĕ persiste în luptă, în mânia tuturor greutăţilor, deórece causa lor e dréptă şi trebue sĕ ducă sigur la învingere".

Resoluţiunea a fost primită *unanim* de adunare, între aprobărĭ frenetice şi strigăte entusiaste.

(Va urma.)

Expunerile ministrului Goluchowski.

Delegaţiunea austriacă şĭ-a început consultările în 9 Iunie n. La şedinţa comisiunei budgetului ministrul comun de esterne, contele Agenor *Goluchowski*, a făcut următórele espunerĭ asupra politicei esterne:

Ministrul relevéză turburările din Macedonia şi evenimentele critice din Asia mică, carĭ ocupă în prima liniă atenţiunea diplomaţiei europene. Numai unanimităţii procedurilor tuturor puterilor semnatare ale tratatului din Berlin, procedurĭ, carĭ au isvorît din iniţiativa Austro-Ungariei, se datoréză faptul, că turburările din Macedonia, carĭ au găsit un ecou în Bulgaria, unde s'a format o organisaţiă fórte rĕspândită, n'au provocat o conflagraţiune în Balcanĭ.

Puterile au manifestat decisiunea lor de a combate orĭ-ce acţiune contrară statu-quo-ului, sĕu care ar ameninţa pacea.

Austro-Ungaria nu a voit sĕ participe la acţiunea privitóre la Armenia începută de Englitera, Francia şi Rusia, şi acésta, cu tótă simpatia ce Austro-Ungaria are pentru populaţiunile creştine din Asia mică, deóre-ce acéstă cestiune nu atinge în mod direct interesele monarchiei şi pentru-că guvernul prevedea, pentru a dice astfel, nenorocirile, ce acţiunea puterilor trebuia sĕ atragă asupra Armenilor. S'au concedat reforme, dér ele au rĕmas o literă mórtă, pe când publicarea lor a deslănţuit fanatismul musulman şi au dat nascere crudimelor ce cunóscem. Cele mai bune intenţiunĭ ale Sultanului au cădut din causa oposiţiei administraţiei turcescĭ, coruptă din mai multe puncte de vedere.

Austro-Ungaria a decis sĕ iesă din reserva sa in cestiunea armenéscă numai în momentul, când cele trei puterĭ sus numite au început a-se divisa în privinţa mĕsurilor de luat faţă de situaţie. Contradicţiunile s'au mărit şi primejdia unei acţiunĭ separate a devenit ameninţătóre, ceea-ce ar fi putut redeschide întréga cestiune a Orientului.

Faptul, că cestiunea a perdut din caracterul sĕu primejdios, se datoréză iniţiativei ministeriului austro-ungar şi dragostei pentru pacea celorlalte puterĭ, precum şi mĕsurilor luate în acest moment.

Tóte puterile au primit în mod franc principiul comunicării reciproce a părerilor lor, şi în acéstă armoniă s'a găsit basa menţinerii păcii. Din acest moment puterile n'au avut decât sĕ rĕmâie pe acelaşĭ teren şi sĕ se supravegheze în mod reciproc, pentru-ca nicĭ una din ele sĕ nu devie necredinciósă principiului acţiunei unanime.

Astfel putem spera. continuă ministrul, la mulţămirile şi recunoscinţa Turciei, care ar fi fost atinsă în prima liniă de conflagraţiunea orientală. Sĕ dea Dumnedeu, ca acest punct de vedere sĕ fiă apreciat şi la Constantinopol şi sĕ se manifesteze prin îmbunătăţirea situaţiunei provinciilor turcescĭ; sĕ dea Dumnedeu, ca Turcia sĕ pue capĕt măcelurilor creştinilor şi sĕ ia mĕsurĭ, carĭ sĕ justifice încrederea Europei în forţa vitală a Turciei. In casul contrar, Turcia va tinde din ce în ce mai mult spre decadenţă în contra căreia cei mai bunĭ amicĭ ai sĕi, dintre carĭ de sigur că facem şi noi parte, nu o vor puté apĕra.

Ministrul vorbesce apoi de relaţiunile dintre Austro-Ungaria şi celelalte puterĭ. Relevéză în prima liniă intimitatea constantă şi reciprocă cu Germania. Alianţa cu Germania are rĕdăcinĭ aşa de adêncĭ, încât a devenit o a doua natură la popórele Austro-Ungariei şi Germaniei. Ministrul declară de falşă opinia acelora, carĭ cred în slăbirea acestei alianţe.

Alianţa nóstră este mai tare decât totdéuna, simţim în mod reciproc necesitatea de a rĕmâné în contact în cestiunile, carĭ ating politica internaţională, şi ne silim sĕ îndeplinim, în înţelegere cu cabinetul german, datoriile triplei alianţe.

Acelora, carĭ contestă valórea triplei alianţe, ministrul rĕspunde: Nu sciu décă combinaţia actuală este preferabilă altora, dér sciu, că tripla alianţă a dat dovedĭ escelente, şi noi suntem destul de modeştĭ pentru a ne mulţămi cu ceea ce este escelent.

Raporturile nóstre cu Italia sunt de asemenea intime şi pline de încredere. Urmărim cu o simpatiă adêncă desvoltarea evenimentelor pe teatrul de resbel din Africa.

Ministrul vorbind apoi de raporturile cu Rusia, declară, că acésta a manifestat în mod atât de categoric dorinţa sa de a menţine statu-quo şi tratatele existente, încât Austro-Ungaria n'are nicĭ un motiv de a se îndoi de acésta.

Ministrul relevéză, ca exemplu, că în timpul ultimei mişcărĭ revoluţionare din Constantinopol, se ivesce cestiunea de a veni în ajutorul Sultanului, ceea-ce s'ar fi putut face printr'o acţiune a tuturor puterilor, cu suspendarea câtor-va disposiţiunĭ ale tratatului din Paris, pentru o scurtă durată de timp. Rusia declară, că nu póte sĕ consimţă la acest procedeu, şi nicĭ la orĭ-ce altă mĕsură contrarie tratatului din Paris. Noi am manifestat aceeaşĭ părere şi am luat act, cu satisfacţiă, de acéstă declaratiune, ca o nouĕ dovadă a unei desvoltărĭ pacĭnice. Cât timp Rusia va rĕmâné pe acéstă cale, póte sĕ se încrédă pe sprijinul nostru leal, fiind dat, că noi nu urmărim în Orient nimic alta decât consolidarea creată de tratatele internaţionale, adecă menţinerea Turciei, independenţa, întărirea şi libera desvoltare a Statelor Balcanice, raporturĭ amicale cu ele şi excluderea influenţii predominante a unei puterĭ óre-care în paguba celorl'alte.

Faptul, că Rusia împărtăşesce aceste principii, ne umple de bucuriă şi de satisfacţiune.

Faptul, că Rusia a părăsit punctul sĕu de vedere intransigent faţă de Bulgaria, recunóscerea alegerii prinţului pe care noi din primul moment am privit'o ca legală şi conformă tratatului din Berlin, precum şi silinţele sale de a evita orĭ-ce ar puté sĕ provóce vr'o bĕnuială de ingerinţă în afacerile interne ale Bulgariei, sunt o dovadă, că Rusia doresce desvoltarea situaţiunei pacĭnice.

Intru cât ne privesce, noi vom menţiné în tot-d'aunea principiile nóstre, carĭ rĕspund atât intereselor nóstre, cât şi acelora ale vecinilor noştri. Aceştia sciu, că precum am combate orĭ-ce violenţă ce li s'ar face, tot aşa noi nu vom cere nimic din ceea ce ar puté aduce prejudiţiu esistenţei lor ca Stat. Teritoriul nostru ne este de ajuns, noi nu cerem sĕ-l întindem; ar fi decĭ mai primejdios încă de a urmări o politică expansivă. Noi cerem, din contră, de la vecinii noştri, stimă şi bună voinţă.

Ministrul relevéză *atidudinea extrem de corectă a României. România*, zice el, *mulţumită înţelepciunei şi calităţilor de om de stat ale Suveranului sĕu, precum şi mulţumită talentelor cercurilor, carĭ guverneză, a atins gradul de maturitate politică, care face din acéstă ţéră un element însemnat în grupul Statelor europene. România, dela emanciparea sa, a manifestat disposiţiunĭ marĭ pentru cultura occidentală, şi a atins, în acest punct de vedere, o mare înălţime.*

Relaţiunile nóstre cu România sunt din cele mai bune şi din cele mai satisfăcĕtóre şi ministrul adugă: *suntem convinşĭ de tendinţa reciprocă de a le asigura o durată lungă.*

Serbiei îĭ lipsesce mult pentru ca situaţia ei sĕ fiă tot aşa de satisfăcĕtóre. Acéstă ţéră *este în interior într'o desordine mare şi urmăresce nisce căi nesigure*, în cât amicii sĕi sunt fórte trişti.

Bulgaria a regăsit o situaţie legală prin recunóscerea Prinţului. Dér şi în acéstă ţéră situaţia lasă de dorit. Cu tóte astea suntem convinşĭ, că principatul, care până acum s'a manifestat ca un element de ordine în Balcanĭ, va justifica simpatiile ce am avut pentru el dela urcarea pe tron a prinţului sĕu.

Ne place sĕ sperăm că Bulgaria va sci sĕ-şĭ păstreze independenţa în tóte punctele de vedere, sĕ menţie ordinea şi pacea şi sĕ evite orĭ-ce acţiune contrarie dorinţelor Europei, care nu va tolera nicĭ o conflagraţiune în Balcanĭ. In ceea ce privesce alegerea dintre aurora orientului, sĕu sórele occidentului, acésta n'are însemnătate, şi noi nu voim sĕ înfluinţăm asupra gusturilor Bulgariei.

In ceea ce privesce relaţiunile cu Franţa, ministrul declară, că acestea sunt fórte amicale, ceea ce este uşor de înţeles, deóre-ce interesele speciale ale Austro-Ungariei nu sunt de loc în luptă cu interesele speciale ale Franţei.

Francia se arată pacĭnică în mod fórte leal şi ne putem bizui pe ea întotd'auna pentru o soluţiune pacĭnică a cestiunilor europene.

Cu Englitera, Austro-Ungaria este legată prin simpatii tradiţionale şi există tendinţe reciproce de a-le manifesta în raporturile dintre aceste douĕ ţĕrĭ. Ministrul termină vorbind de espediţia din Dongola şi declară, că cabinetul austro-ungar n'a privit acesta cestiune decât din punctul de vedere financiar al creditorilor; pentru acest motiv a dat urmare cererei Engliterei (Aplause vii).

SCIRILE DILEI.

— 30 Maiŭ.

Prinţul şi prinţesa României în Moscva. Ierĭ am adus scirea, cât de bine a fost primită în Moscva părechea moştenitóre română. Étă ce cetim acum în „Epoca" din Bucurescĭ: Principele Ferdinand şi Principesa Maria au fost fórte călduros sărbătoriţĭ în timpul şederii lor la Moscva. La balurile de gală dela curtea rusésca, Impĕratul deschide întotdéuna serbarea danţând poloneza, care ţine locul quadrilului de onóre. La balul cel mare dat de estă-dată la Moscva, în palatul împĕrătesc, Impĕratul a danţat poloneza cu cincĭ prinţese şi principesa Maria a fost cea d'a doua cu care a deschis balul. Asemenea Impĕrătésa a dansat a doua polonesă cu A. S. R. principele Ferdinand. Cu tóte că acum serbările sunt sfîrşite şi că cei mai mulţĭ principĭ străinĭ au plecat, totuşĭ principele Ferdinand şi Principesa Maria nu se vor întorce decât peste vre-o dece dile, spre a puté rĕspunde la numĕrósele invitaţiunĭ ce au primit. AA. LL. vor petrece câtă-va vreme la Marele duce Sergiu, unchiul Impĕratului, în castelul sĕu din apropierea Moscvei.

—o—

„Lucaciu în Bucureştĭ". Sub titlul acesta „Kolozsvár" publică următórea depeşă din Budapesta: „După-cum i-se comunică lui „Keleti Ertesitö" din isvor pe deplin acreditat, scopul petrecerei actuale a preotului din Sişeştĭ, Vasilie *Lucaciu*, în Bucurescĭ, este, ca sĕ restabilescă din nou vechia Ligă, ce stă în serviciul partidei liberale. *Silinţele lui însĕ s'au zădărnicit total*, find-că faţă de Lucaciu a încetat orĭ-ce încredere şi stimă, de când e lucru sciut, că ministrul-preşedinte Sturdza *remuneréză din belşug* ostenelele lui Lucaciu."

—o—

Cestiunea Metropolitului-Primat. Diarele oposiţionale din Bucurescĭ afirmă, că în cestiunea Metropolitului-Primat se pregătesce o nouă surprindere din partea guvernului. Se vorbesce cu insistenţă — dic acele foi — că guvernul e hotărît a convoca Corpurile legiuitóre pe diua de 15 Iunie pentru a alege un nou Metropolit-Primat. Candidatul oficial al guvereului — spune „Epoca" — este metropolitul Iosif al Moldovei; pe sub mână însĕ guvernul, în înţelegere cu membri Sinodului, susţine candidatura episcopului Silvestru de Huşĭ. — Aceleaşĭ foi aduc scirea, că guvernul pare hotărît a porni un nou proces contra lui Ghenadie, pentru delicte de drept comun. — Lunĭ se va ţiné o mare întrunire publică în Galaţĭ în cestiunea detronărei Metropolitului-Primat. La întrunire se va duce şi d. Fleva cu partisanii sĕi. Grupul-Fleva a mai convocat o întrunire şi în Iaşĭ.

—o—

Monarchul nostru protector al unei fundaţiunĭ jidovescĭ. Din incidentul serbărilor milenare, Jidanii din Budapesta au format o „Fundaţiune regnicolară maghiară-israelită", şi deja au adunat sume considerabile pentru scopurile ei. Comisiunea fundaţiunei se adresase luna trecută cătră ministrul de honvedĭ cu rugarea, ca sĕ i-se permită de-a face din averea fundaţiunei cincĭ stipendii pentru Ludoviceu, depunênd spre scopul acesta un capital de 150.000 fl. la oficiul de dare al statului, şi ministrul sĕ mijlocéscă la monarchul, ca stipendiile acelea sĕ pórte numele Majestăţii Sale. Dilele trecute comisiunea fundaţiunei a primit rĕspunsul ministrului de honvedĭ, în care i-se comunică, că monarchul a luat în modul cel mai graţios la cunoscinţă crearea celor cincĭ stipendii şi a permis ca ele sĕ pórte numele sĕu.

—o—

Escese în Galiţia. Din Scalat se depeşéză, că 50 de ţĕranĭ galiţianĭ, în frunte cu agitatorul Bodnar, au nimicit o parte din şoseaua, ce duce la Ocno, au bătut ş

---

toria poporului roman, aşa cât după cum notéză Cato, numai celor mai moralĭ tinerĭ le era permis sĕ cânte despre virtutea strămoşéscă, cu vocea sĕu cu fluerul, când se arangeau mese publice festive.

Deóre-ce Romanii nu numai prin cordialitate şi intimitate au întrecut pe Grecĭ, ci şi prin reverinţa reciprocă dintre tinerĭ şi bĕtrânĭ: părinţii romanĭ nicĭ când nu luau parte la petrecerĭ ospitalĭ festive, fără de a nu conduce şi pe fii sĕi la ele, ca aşa sĕ fiă óre-cum siliţĭ a-şĭ însuşi o purtare cât mai demnă şi mai seriósă dela părinţĭ şi dela alţĭ bĕtrânĭ, carĭ erau de faţă; îi duceau şi pentru-ca bĕtrânii sĕ nu calce legile onestităţii şi bunăcuviinţii, — éră décă calcă şi despreţuesc aceste legĭ, cu atât mai curênd vor face şi tinerii asemenea — dice Plato. Insĕ scopul era tocmai contrarul acestora. De altă parte, deşi bĕtrânii în etate de 60 de anĭ îşĭ perdeau drepturile de cetăţên, tinerii pentru aceea totuşĭ îi venerau şi respectau, ca pe nescaĭ dei sĕu părinţĭ ai sĕi. Nerespectarea bĕtrâneţelor se considera la Romanĭ, ca păcat de mórte.

(Va urma).

maltratat pe lucrători și pe păzitorii de drum. Gendarmeria urmăresce pe rĕsvrĕtițĭ.

—o—

De ale armatei. Fóia oficială militară anunță, că pentru posturĭ locale de majorĭ sunt designațĭ între alții și următorii căpitanĭ: *Ioan Feneșan* dela reg. de inf. Nr. 49, și *Pantaleon Ciocorac*, atașat la statul major.

—o—

La vre-un advocat român ardelean orĭ bănățean caut loc de candidat advocațial. Ofertele de primire a se trimite pe adresa: *Dr. Gavriil Buzura*, candidat de advocat în *Galgó*.

—o—

Musica orășenéscă va concerta mâne séră la órele 7 pe promenadă.

—o—

Programul esamenelor publice dela școla română gr.-cat. de fete din Blașiŭ cu finea anului școl. c. este următorul: Sâmbătă 20 Iunie n. dela órele 3—4 esamen din teoria musicei; 4—6 limba francesă, conversațiunea germană și maghiară; — Duminecă 21 Iunie: 12—1 esamen din economia casnică și grădinărit; — Lunĭ 22 Iunie: 8—10 tóte obiectele claselor I și II. 10—12 cl. III și IV; 3—6 cl. V și VI; — Marțĭ 23 Iunie înainte de amédĭ: esamen cu cl. VII din religiunea, limba română, germană, maghiară și geografiă; după am. cl. VIII: religiunea, matematica, fisica, maghiara, istoria. — Mercurĭ 24 Iunie: 4—6 musica vocală și instrumentală. — Joi 25 Iunie: 8 óre dim. S-ta Liturgiă solemnă. Câutările vor fi esecutate de corul elevelor din Internat. „Te Deum“, cetirea clasificărilor și împărțirea premielor. Esposiția lucrurilor de mână va fi deschisă Duminecă în 21 Iunie dela órele 10—1 și afară de aceea în ḑilele de Lunĭ, Marțĭ și Miercurĭ dela órele 2—3 după prând. Blașiŭ, 5 Iunie 1896. *G. Munteanu*, director de studii.

O conferență pastorală în Bucovina.

Cuciur-mare, Iunie 1896.

In sala „Academiei ortodoxe“, în aripa dréptă a reședinței archiepiscopescĭ, s'a ținut la 15 Maiŭ n. c. conferența pastorală pe anul 1894. După deschiderea ei cu rugăciunea: „Impĕrate ceresc“ și după o cuvêntare de bineventare, rostită de archipresviterul Cernăuțului, ca conducĕtorul ei legitim, a urmat cetirea și verificarea protocolului conferenței pastorale pe anul 1894. La verificarea lui s'a desvoltat, a-șĭ puté dice, o desbatere de tot viforósă. Era adecă vorba mai ales despre două puncte din protocol: despre *negarea postului* și *spriginirea nepotismului.*

Președintele întrébă: Sunt mulțămițĭ toțĭ cu protocolui cetit? Atuncĭ se scólă părintele Marco din Cuciur-mare și începe a vorbi cevașĭ mai pe larg în privința celor, ce cuprindea protocolul.

— Vorbesce în cestiă, ḑice președintele.

— In cestiune vorbesc.

— Vorbesce în cestiune, că de nu îțĭ detrag cuvêntul: spune, aprobezĭ orĭ nu protocotul?

— Da; îl aprobez, ḑise părintele Marco, așeḑêndu-se pe scaun.

Decĭ se scólă părintele Petrea Popescul și ḑice: Eu n'am voit anul trecut prin cuvêntarea mea sĕ neg postul, ci sĕ arĕt numai prețul lui cel mare; negarea postului prin urmare e o greșală, ce s'a strecurat de sigur în protocol; tot așa prin cuvêntul „nepotism“ n'am voit sĕ inculp autoritatea bisericéscă, ci am voit numai atâta sĕ spun, că prin introducerea de esamene concursuale pentru preoți, s'ar pune odată pentru tot-déuna capĕt șoptirilor generale despre sprijinirea nepotismului.

Părintele Petrea, fără sĕ vré și în mod indirect, a dat o lecțiă bună nepoților presențĭ, carĭ auḑind despre ce-i vorba se tupilau suspicioșĭ și ca bătuțĭ cu leuca pe la spatele celorlalțĭ preoțĭ. Destul o bâtă la un car de óle. Părintele Petrea lovia însĕ nu cu bâta, ci cu ciomagul. In sfîrșit protocolul, astfel rectificat cu privire la cele două puncte interesante, a fost de toțĭ primit.

După verificarea protocolului, a cetit părintele Vorobchievicĭ tema sa, la a cărei compunere și cetire a fost obligat din partea protopresviteriei. D-sa a fost poet, și gata! A ḑis, că cel ce are carte, are și parte, pentru aceea sĕ se caute, ca tineretul, sĕ se lumineze pe cât se póte de mult prin scólă. Óre cum e pe la noi prin Cuciur? A-șĭ vré sĕ sciu, că prin Mologhia am auḑit, că merge minunat de bine — înderĕpt!

A mai urmat după aceea cetirea altor două teme, după a căror sfîrșit și după discutarea unor puncte din program s'a trecut la propunerĭ eventuale. S'a vorbit despre concubinate și chipul estirpirei lor, despre procesele cele multe dintre poporenii noștri și despre mijlócele, prin carĭ s'ar puté micșora ciuma acésta, ce bântuie și sĕrăcesce poporul. S'a pus întrebarea: Óre sĕ se mai umble de Crăciun cu icóna, orĭ nu, căcĭ prin unele sate parochienii sunt contra umblărei. Conferința a rĕspuns, că sĕ se umble, căcĭ umblarea cu icóna și cu crucea și cu aghiasmă de Crăciun și de Bobotéză e datină veche, sânțită prin practisarea ei seculară; datinele primite dela moș-strămoșĭ, ca nisca odóre scumpe, sĕ nu se trécă nicĭ-când cu vederea.

Preotii au avut, după cum scie orĭ și care, paușalii pentru cancelăriile lor parochiale, și anume prin un restimp de ḑece ani. După espirarea de ḑece anĭ, ei le-au pierdut. Ei mai departe nu primesc, ca și învĕțătorii, banĭ de călĕtoriă, ca sĕ pótă lua parte la conferințele pastorale. Decĭ s'a ales din partea conferenței un comitet constătător din trei membri, care sĕ se intereseze de acéstă afacere, ca astfel cu ajutorul consistorului sĕ se acordeze preoțimei din partea guvernului c. r., în fiă-care an regulat atât paușalele perdute, cât și banĭ de călĕtoriă se înțelege, că din fondul religionar gr. or. și românesc.

In decursul conferenței n'au lipsit și de aceia, carĭ se făliau, că ar fi grozav de tare activĭ în viia Domnului. Așa bună-óră părintele Gramatovicĭ din Văslăuț ḑice, gesticulând din mânĭ și din picióre, că d-sa a lucrat așa de mult, încât era sĕ rĕstórne munții Bucovinei, — a făcut tot lucrurĭ bune. Se póte sĕ fiă, déră după cât sciu eu, d-sa a fost prin mai mulțĭ anĭ cooperator în Cernăuțĭ. Décă d-sa e așa de vitéz, de ce n'a înființat d-sa un cabinet de cetire în Caliceanca, mai ales după ce a vĕḑut, că conducĕtorul scólei de-acolo nu șĭ prea dă silință în privința acésta? Colacĭ dela parochienii sĕi a sciut Sânția sa sĕ mănânce, dér ca sĕ se intereseze de binele lor național, nicĭ vorbă! Laudă-te părinte singur, décă nu te laudă alții.

Sĕ mai lăudau doi preoței de pe malul Prutului amarnic de tare și de îndrăsneț. Cel mai bĕtrân face elogiurĭ celui mai tînĕr și, viceversa, cel mai tînĕr celui mai bĕtrân. Din elogiurile rostite de cel mai bĕtrân reiesă, că cel mai tînĕr are așa o influință mare asupra judecătorilor dela tribunalul c. r. din Sadagura, încât miile de procese, ce le pórtă țĕranii pe acolo, s'ar strecura ca fulgerul de repede și s'ar fini cât a-i da din ochĭ! Ce mai neadevĕr bătĕtor la ochĭ! Ce mai fățăriă! Prin acésta șĭ-a dat cel mai bĕtrân vot de blamă și a mărturisit sincer, că prudința pastorală, ce o posede cel mai tînĕr, lui îi lipsesce. Vedeți, cum s'a prins! Mai trebue la tóte acestea comentar!?... Eu cred, că nu. S'a întêlnit popa Colăcul cu popuța Cojocel și au uitat, că i-a luat gura pe dinnainte.

Părintele Marco, oțĕrît de mai 'nainte, se scólă și dice: „Candela“, foiă literară-bisericéscă, nu-i vorbă, ea-i bună déră preoții n'au banĭ, cu ce s'o plătéscă și că nu-i cu cale, ca consistorul sĕ opréscă preoțimei plata pentru dênsa prin guvern. O astfel de procedură atacă preoțimea; Afară de aceea — mai dice Sânția Sa — preoții s'au adunat, ca sĕ-șĭ esprime ideile și dorințele, ér nu ca sĕ li-se interḑică esprimarea lor prin graiŭ viu, căcĭ dóră preoții nu-s nisce automațĭ.

In fine mulțămind președintele tuturor celor presențĭ, pentru atenția, ce au observat'o față cu conferența și desbaterile ei și doriud, ca toțĭ sĕ se întêlnéscă érășĭ sănĕtoșĭ la proxima ședință, — după un an, — a declarat ședința de închisă. — Da, gândiau o sémă, sĕ ne întêlnim sănĕtoșĭ érășĭ la un loc, déră sĕ nu ni-se opréscă vorbirea liberă, fiind silițĭ sĕ stăm ca nisce automațĭ și muțĭ, ca nisce mumii egiptene, ci sĕ ni-se permită, ca sĕ dăm curs liber ideilor nóstre, pentru-că trăim în secolul deșteptării și al luminării și suntem ómenii progresului, ér nu ai sclăvismului, după cum dicea părintele Marco. —

Ospĕtărescu.

Mortalitatea în orașul Brașov.

D-l Dr. *Iosif Fabritius* fisicul orașului Brașov, a avut amabilitatea a-ne pune la disposițiă următorul tractat statistic asupra *stărilor sanitare din orașul* nostru:

Statistica, care în timpul mai nou s'a desvoltat și perfecționat în mod atât de considerabil, este un arătător fidel al diferitelor activitățĭ și manifestărĭ vitale ale omenimei. Un ram însĕmnat al statisticei se ocupă cu mortalitatea într'o localitate séu țéră, făcênd astfel sĕ se cunóscă clar efectele unei influiuțe favorabile séu nefavorabile asupra stărilor sanitare, durata vieții poporațiunei, și chiar și gradul de cultură al unei țĕrĭ.

O cifră favorabilă, în ceea-ce privesce mortalitatea într'o localitate, oferă dovada, că în acea localitate s'a făcut tot posibilul pentru promovarea stărilor sanitare, pentru apărarea celui mai prețios bun dintr'un stat: pentru apărarea vieții omenescĭ.

Intre astfel de raporturĭ favorabile se află orașul Brașov. In urma posiției deosebit favorisate de natură, a întocmirilor ce s'au făcut în două decenii din urmă, și mai ales a construirei apaductului, mortalitatea a scăḑut fórte tare în Brașov. In conspectul de mortalitate pentru a. 1895, publicat de oficiul central statistic internațional din Budapesta, sub conducerea statisticianului Dr. Iosif Kőrösi, Brașovul ocupă cel d'intâiŭ loc între 44 orașe ale Ungariei, Austriei și ale teritorului sudostic din Europa.

Mortalitatea, calculată tot pe câte 1000 de locuitorĭ, în anul trecut a fost în Brașov de 21.8. Celelalte orașe mai cunoscute arătă următórele cifre: Baja 23.2, Budapesta 26.0, Dobrițin 30.5, Pojun 31.3, Arad 29.5, Timișóra 26.1, Oradea mare 29.0 și Clușiu 27.5; Viena 23.0, Praga 25.8, Triest 30.1, Graz 28.5, Brünn 26.6, Linz 31.2, Innsbruck 25.8, Serajevo 30.6, Békés-Csaba 33.4, Petersburg 32.5, Bucurescĭ 26.0, și Iașĭ 26.3.

Privitor la cele mai periculóse două bóle de astăḑĭ, carĭ îșĭ caută victimele atât între tinerĭ, cât și între bĕtrânĭ, adecă: tuberculosa și tifusul, conspectul arată, că pe 10.000 locuitorĭ din Brașov se vin 25,29 morțĭ de tuberculosă. Dintre alte orașe se vin pe Șopron 10.46, Mișcolț 25.11, Cincĭ bisericĭ 62.31, Budapesta 45.40, Clușiu 34,8 Viena 46.06, Petersburg 45.27, Bucurescĭ 39.87, și Iașĭ 32.86. Ér dintre cei morțĭ de tifus se vin în Brașov pe 10.000 de locuitorĭ 1.52, în Ciaba 0.28, Clușiu 5.76, Budapesta 2.07, Viena 0.62, Petersburg 10.79, Bucurescĭ 1.51, și Iașĭ 4.94.

E demn de amintit și mortalitatea copiilor în primii anĭ, care, cum se scie, în Ungaria urcă la o cifră considerabilă. Conform conspectului, pe 100 de morțĭ se vin în Brașov 23,27 copii în etatea cea mai fragedă. In privința acésta Brașovul ocupă cel d'intâiŭ loc între tóte orașele Ungariei. In celelalte orașe cifra mortalității copiilor e următórea: în Mișcolț 44.13, Budapesta 27.10, Clușiu 28 99, Viena 30.87, Petersburg 30 03, Bucurescĭ 28.40, și Iașĭ 28.78.

SCIRI ULTIME.

Bucurescĭ, 10 Iunie. Svonul, că guvernul ar avé de gând sĕ convóce corpurile legiuitóre pentru alegerea unui nou Metropolit-Primat, se desminte de organele oficióse. De asemenea se desminte și scirea, că guvernul ar voi sĕ dea în judecată pe generalul Lahovari.

Dumineca se va arangea un mare peregrinagiu la mănăstirea Căldărușanĭ, luând parte un mare numĕr de cetățenĭ din capitală, Craiova și Ploeștĭ.

NECROLOG. In 4. c. a rĕposat în Serajevo, **George Popovicĭ**, major ces. reg. în regim. de inf. Nr. 64, proprietar al crucei militare pentru merite, al medaliei de resbel și al medaliei de serviciu cl. III pentru oficerĭ. Fiă-i memoria binecuvêntată!

DIVERSE.

Impărțirea Africei. Francesul Paul Barré presentă următórele date asupra teritoriului ocupat până acum de puterile europene în Africa: Anglia a ocupat 5,100.000 chilometri pătrațĭ cu 38 milióne locuitorĭ; Francia 9,600.000 chilm. pătr. cu 35 milióne locuitorĭ (aicĭ e calculat și teritoriul ocupat din Sahara); Belgia, séu mai bine ḑis regele belgian ca protector 2,600.000 chm. cu 20 milióne locuitorĭ (Congo); Germania 2,800.000 chlm. cu 8.650,000 locuitorĭ; Portugalia 2.250,000 chlm. cu 7,715.000 locuitorĭ; Egipetul 1 milion chm. cu 7 milióne locuitorĭ; Italia 1,350.00 chm. cu 6 milióne 300,000 locuitorĭ; Turcia (în Tripolis și împrejurime) 1 milion chm. cu 1 milion locuitorĭ. Spania 500.000 chlm. cu 450.000 locuitorĭ A mai rĕmas teritoriu independent 1,314 000 chlm. pătr. cu 8 milióne 250,000 locuitorĭ, ér teritoriu neîmpărțit 2,478.000 chm. pătr. cu 12 milióne locuitorĭ. După aceste date, carĭ însĕ sunt numai aproximative, teritoriul întreg al Africei este de 30 milióne chm. pătr. cu 145 milióne locuitorĭ.

Literatură.

Escursiunĭ pe munții Țĕrei-Bârsei și ai Făgărașului. Cu titlul acesta a apărut în tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov o carte fórte prețiósă, scrisă de d-l *Ioan Turcu*, protonotar pens. al comitatului Făgăraș. In acéstă carte, scrisă în formă de istorisirĭ pe cât de interesante, pe atât și de plăcute la cetit, se cuprinde descrierea amĕnunțită a munților, cu tóte potecile și platourile lor, cu animalele și plantațiunile lor; apoi viéța ciobanilor și păstorilor din munțĭ cu multe legende și istorisirĭ plăcute; descrierĭ întregite cu schițe istorice despre castelele și Țéra Făgărașului etc. etc. Pentru istoricĭ, pentru turiștĭ, pentru cei ce vor sĕ cunóscă, orĭ chiar sĕ facă escursiunĭ la munțĭ, cu un cuvênt, pentru toțĭ iubitorii de sciință și de frumsețile naturei, acéstă carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba românéscă, oferă o lectură de tot plăcută și folositóre totodată. Un esemplar, constătător din 220 pag. format mare 8°, costă 1 fl. (+ 5 cr. porto). De vênḑare și la tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Iunie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.70
Renta de coróne ung. 4% . . .	98.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	123.90
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.70
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	96.75
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	96.75
Imprum. ung. cu premii	150.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	130.—
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de argint austr.	101.30
Renta de aur austr.	122.65
Losurĭ din 860	144.50
Acţii de ale Băncei austro ungară.	956.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	382.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	351.75
Napoleondorĭ.	9.53½
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.80
London vista	120.10
Paris vista	47.67½
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.35
Note italiene.	44.60

Cursul pieţei Braşov.

Din 11 Iunie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.49	Vênd.	9.51
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.52	Vênd.	9.54
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.50	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Brassó vármegye közig. erdészeti bizottságától.

Sz. 91—1896
E. r. d. b.

Pályázat.

Brassó vármegye veresmarti ŏrjárásban Földvár székhelylyel egyháramszáz (300) forintnyi összilletményekkel és tizenhat (16) űr kb. meter kedvezményes arú fa járandósággal javadalmazatt erdőőri állás töltendő be 1896 évi október hó 1.

A saját kezüleg irt és Brassó vármegye alispánjához mint az erdészeti bizottság elnökéhez 1896 évi julius hó 31-ig benyujtandó folyamodványban igazalandó kellékek: magyar honosság, fedhetlen erkölcs, 24 év életkor, az erdőőri szakvizsga letétele, és a magyar- lehetőleg a német nyelvnek is szóban és irásban való birása.

Az irodai teendőkben jártas és jó irással biró pályázó elönyben fog részesittetni.

Brassó vármegye közig: erdészeti bizottsága.

Brassóban, 1896 évi majus hó 22.

996, 1—1. **Dr. Jekel.** elnök.

Anunciurĭ

(inserţiuni şi reclame)

Suntŭ a se adresa subscrisei administraţiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans„

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenú mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenu de persón.
10.—	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47		P. Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö Telegd .		10.07	7 10	2.01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5 38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4 17		Ciucia . . .		8.32	5 49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clujiu . . .	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10.45	tr. pers. 4.25	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10 40	4 45	7.27		Ghiriş . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .		Bucurest Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1 09	11 49	6.08			Uioara . . .			2.49		2.08	4.27
11 09	1 16	11.59	6 19			Vinţul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuş . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08				Creciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blaşiu . . .		2.48	12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copşa-mică .	pl.	2.15	11.41	6.56	11.10	1.35
2.13	1.02	3 46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaş . . .			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4.45		10 22		Elisabetopol .		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighişóra . .		1.06	9.42	5.53	9 43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Haşfalĕu . .		12.52	9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6 12		8 37		12.58		Agoştonfalva .			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apaţa . . .		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58	3 16	6 33	8.28
8.—	5.07	10.25		2.09	sos.	Braşov . . .	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11 —	6 40	2 19	pl.		sos.	10.05	5.20	2.18		9.08
4.40	5.59	12.26	7.30	3 01		Timiş . . .		9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6 29	1 11	8.00	3.31		Predeal .		9.12	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11 25	8 30	10.05 Sinai	9.30	sos.	Bucuresci . .	pl.	5.35	9.15	8.35	3.32	3.15

(Printed vertically in the fourth column: Din 1 Iunie în totă Iunia şi în sărbători cat. şi or. comunică la Sinaia)

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Trenu mixtu	Trenú de persón.	Trenú de persón.	Trenú de persón				Trenú de persón.	Trenú de persón.	Trenú de persón.	Trenu mixtu
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoşŭ . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4.12	9.37	4.37	12.26		Cipău . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oşorheiu . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. .	pl.		7.54	3.30	8.05

Ghirişŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11.—	5.—	10.21	Ghiriş	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgăraşŭ

trenŭ de persón.	Tren mixt	trenu de person.	trenŭ mixtŭ					trenu mixtu	Tren mixt	trenŭ de persón	trenŭ de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copşa mică .	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna . . .		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	12 57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8.57
	6.16		3.58			Avrig . . .		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraş . .	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov — Zĕrnesci

trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu		trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtŭ
8.35	4.55	4 30	Braşov	7.44	1.29	8 31
10.28	6.36	5.49	Zĕrneştĭ	6.20	12.05	7 20

Mureş-Ludoş — Bistriţa

	Nemai Lunia comunică.	N. Marţa comunică				Numai Vinerĕ circulă
4.—	9.10	4.20	Mureş-Ludoş	6.46	7.21	
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41		Ţagu-Budatelicŭ . . .	Circulă numai Marţa	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3 44	8.46
8 33	3.02		Lecinţa		2.48	7.43
9 07	3.41		Ş.-Măghiăruş		2.01	6 52
9.59	4 55		Bistriţa		1.16	5.55

Arad — Timişóra

6.20	11.25	5.		Aradu		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timişóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5.10	Segedin	6 05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9 20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6 36	8.46

Sighişóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenu mixtu	trenu mixtu		trenu mixtu	trenu mixtu
3 22	11.08	Sighişora . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Haşfaleu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.